

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

HELLENIC REPUBLIC
KERKYRA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Κέρκυρα 17/1/2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Φόρουμ για τη Διαχείριση Απορριμμάτων στις 9 Ιανουαρίου στο Hilton

Ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Κέρκυρας κ. Γεώργιος Π. Χονδρογιάννης, ο οποίος μετέχει στην Διοικητική Επιτροπή της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων ΚΕΕ με την ιδιότητα του Οικονομικού Επόπτη ενημερώνει για το χαιρετισμό του Προέδρου της ΚΕΕ, κου. Κωνσταντίνο Μίχαλου, στο επίκαιρο περιβαλλοντικό – αναπτυξιακό φόρουμ με τίτλο «Διαχείριση Απορριμμάτων: Η επόμενη μέρα» που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Χίλτον στις 9 Ιανουαρίου.

Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στις βελτιώσεις που χρειάζονται να πραγματοποιηθούν στο ισχύον πλαίσιο και την ανάπτυξη συστημάτων με στόχο την ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων που οδηγούνται σε τελική διάθεση. Η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος έχει διατυπώσει τις προτάσεις της για τη νέα νομοθεσία, με ολοκληρωμένη παρέμβαση προς το υπουργείο Περιβάλλοντος και τον ΕΟΑΝ.

Αναλυτικά, ο χαιρετισμός έχει ως εξής:

«Η διαχείριση των απορριμμάτων αποτελεί μια από τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές προκλήσεις για τις σύγχρονες ανεπτυγμένες κοινωνίες. Η ανάπτυξη συστημάτων, αλλά και κατάλληλης κουλτούρας και συμπεριφορών με στόχο την ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων που οδηγούνται σε τελική διάθεση, αναδεικνύεται σε μείζον ζητούμενο: για την Πολιτεία, για την Αυτοδιοίκηση, αλλά και για την επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα, στο πλαίσιο της ανάπτυξης και της εφαρμογής καινοτόμων λύσεων.

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, και αυτό το θέμα αντανακλά μια σειρά από παθογένειες και αγκυλώσεις στον τρόπο με τον οποίο το κράτος αντιμετωπίζει την ιδιωτική πρωτοβουλία. Ο Ν.2939/2001, που δημιούργησε το νομοθετικό πλαίσιο για την εναλλακτική διαχείριση, αποτέλεσε τομή για την εποχή του. Εισήγαγε τις διαδικασίες της εναλλακτικής διαχείρισης στη χώρα μας και παρά τις θεσμικές ασάφειες και ελλείψεις του, συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία των κατάλληλων δομών εναλλακτικής διαχείρισης.

Η αποτελεσματικότητα των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι τα τελευταία 15 χρόνια η χώρα έχει πετύχει υψηλούς ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, σε αρκετά ρεύματα αποβλήτων.

Προβλήματα και μεμονωμένες κακές πρακτικές ασφαλώς υπήρξαν. Ασφαλώς χρειάζονται βελτιώσεις στο ισχύον πλαίσιο, με σκοπό να υπηρετηθεί καλύτερα τόσο το συμφέρον των τοπικών κοινωνιών, όσο και η ανάπτυξη της αγοράς στη βάση του υγιούς ανταγωνισμού. Η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος είχε ήδη από τον περασμένο Ιούνιο, διατυπώσει τις προτάσεις της για τη νέα νομοθεσία, με ολοκληρωμένη παρέμβαση προς το υπουργείο Περιβάλλοντος και τον ΕΟΑΝ.

Δυστυχώς, το νομοσχέδιο που τέθηκε προς διαβούλευση λίγο αργότερα, αντί για βελτιώσεις επέφερε, ως επί το πλείστον, καταστροφικές αλλαγές.

Γιατί τι άλλο παρά καταστροφικές μπορούν να θεωρούνται ρυθμίσεις, οι οποίες:

- θεσμοθετούν ανέφικτους ποσοτικούς στόχους,
- δεν σέβονται την ελληνική και ευρωπαϊκή έννομη τάξη.
- και επί της ουσίας «κρατικοποιούν» τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, τα οποία αποτέλεσαν ένα σημαντικό θετικό βήμα για τη χώρα.

Πρόκειται, δυστυχώς, για μια γνωστή πρακτική:

Αντί να διορθωθούν οι αστοχίες και οι παραλείψεις των κρατικών δομών, αποδίδονται οι ευθύνες των όποιων αποτυχιών και κακοδιαχείρισης στην επιχειρηματικότητα – και στην προκειμένη περίπτωση, στα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης. Αντί να επιβληθεί η ευνομία και η διαφάνεια με την αποτελεσματική τήρηση των κανόνων, επιχειρείται η κατάργηση του ρόλου της ελεύθερης οικονομίας στην εναλλακτική διαχείριση.

Η απόλυτα εσφαλμένη αυτή προσέγγιση εξουδετερώνει και τα όποια θετικά σημεία εισήγαγε η νέα νομοθεσία. Μεταξύ αυτών είναι:

- η τελευταία πρόταση σύνθεσης του Δ.Σ. του ΕΟΑΝ
- η πρόταση για τη δημιουργία της Επιτροπής Διαβούλευσης.
- η κατάργηση της ατεκμηρίωτης διάταξης για τον καταλογισμό προστίμων της ΕΕ, σε όλους του συμμετέχοντες, αλλά με πλήρη απαλλαγή του Ελληνικού Δημοσίου και της Διοίκησης, όσον αφορά τον καταλογισμό ευθυνών.
- Αλλά και μικρές επιμέρους διατυπώσεις και βελτιώσεις σε θέματα ήσσονος σημασίας.

Η απάντηση στα κακώς κείμενα της ελεύθερης οικονομίας δεν είναι το να στοχοποιείται και να στραγγαλίζεται η ιδιωτική πρωτοβουλία. Είναι το να διαμορφώνονται καλύτεροι κανόνες, με βάση τις διεθνείς καλές πρακτικές. Είναι το να διασφαλίζεται η εφαρμογή αυτών των κανόνων, χωρίς εξαιρέσεις και με ίσους όρους για όλους.

Για να βελτιώσουμε το θεσμικό πλαίσιο προς όφελος της εναλλακτικής διαχείρισης και της κυκλικής οικονομίας, καλούμαστε να συμφωνήσουμε κατ' αρχήν σε κάποια βασικά σημεία. Να συμφωνήσουμε σε συμπεράσματα, ως προς τη μέχρι τώρα πορεία. Να συμφωνήσουμε στις αρχές και τους κανόνες που θα πρέπει να διέπουν τη νέα νομοθεσία για την εναλλακτική διαχείριση και τις δομές που την υποστηρίζουν.

Όπως είπα και πριν, η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος έχει ήδη διατυπώσει προτάσεις και κατευθυντήριες γραμμές, με στόχο τη βελτίωση του Ν. 2939/2001. Με βάση έρευνες, γεγονότα, απόψεις και περιστατικά που έχουν καταγραφεί, οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο θεωρούμε ότι θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Θεσμούς και διαδικασίες αποτελεσματικής διοίκησης και ελέγχου από το κράτος στα εμπλεκόμενα μέρη,
- Θεσμούς προστασίας των κανόνων υγιούς ανταγωνισμού

- Θεσμούς ενίσχυσης και κινητροδότησης κάθε νέας επιχειρηματικής ιδέας που προάγει την κυκλική οικονομία,
- Αυστηρή επίβλεψη και γενικευμένη εφαρμογή όλων των κανόνων περιβαλλοντικής προστασίας, απ' όλους τους παραγωγούς και τους διαχειριστές αποβλήτων.
- Άμεση εμπλοκή των Επιμελητηρίων και των υπηρεσιών του ΓΕΜΗ στην κατάρτιση και λειτουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων σε συνδυασμό με το Μητρώο Παραγωγών.
- Θεσμοθέτηση πιστοποιητικού «περιβαλλοντικής ενημερότητας», το οποίο θα χορηγείται από τα Επιμελητήρια σε όλες τις υπόχρεες επιχειρήσεις, ως προϋπόθεση συμμετοχής σε διαγωνισμούς του δημοσίου, πραγματοποίηση εισαγωγών, άσκηση επιτηδεύματος, κ.λπ.

Με βάση τα παραπάνω, το κύριο μέρος αλλαγών και μεταρρυθμίσεων του νόμου, πρέπει πρωτίστως να αφορά την ευταξία και αποτελεσματικότητα των δημόσιων δομών και υπηρεσιών και λιγότερο τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Περαιτέρω, για να αποφθεχθούν φαινόμενα κακοδιαχείρισης και δυσλειτουργιών, ο έλεγχος της λειτουργίας των ΣΕΔ θα πρέπει να ασκείται σε τακτική βάση, με θεσμικές διαδικασίες, διάφανες και κοινά αποδεκτές και στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων και δεικτών αξιολόγησης.

Όσον αφορά τις δομές άσκησης ελέγχου, η νέα νομοθεσία θα πρέπει να εδραιώνει θεσμικά τη βεβαιότητα για την άσκηση αντικειμενικής διοίκησης προς την αγορά και τους εμπλεκόμενους, να υιοθετεί πρότυπα διοίκησης μέσω στόχων, να επιδιώκει τη γενίκευση διαδικασιών συμμετοχής των πολιτών και των συλλογικών εκφράσεών τους, αλλά και διαφάνειας και κοινωνικής λογοδοσίας, όλων των θεσμών εναλλακτικής διαχείρισης (δημόσιων και ιδιωτικών).

Επίσης, είναι αυτονόητο ότι κάθε πρόταση νομοθετικής μεταβολής του Ν. 2939/2001 θα πρέπει να πειθαρχεί και να σέβεται, παράλληλα με την εθνική νομική και συνταγματική τάξη, τους κοινούς ευρωπαϊκούς θεσμούς και κανόνες. Να αντλεί πρότυπα και καλές πρακτικές από χώρες και μοντέλα που έχουν διεθνώς αναγνωριστεί για την επιτυχία τους και να μην ακροβατεί σε πειραματισμούς αδόκιμους και ιδεολογικά "προκατελημμένους", θεσμικά ανίσχυρους και συνταγματικά έκτροπους.

Σε κάθε περίπτωση, για κάθε νέο νομοθέτημα στη θέση του Ν. 2939/2001 – όπως και σε κάθε περίπτωση ορθής νομοθέτησης – θα έπρεπε απαραίτητα να έχει προηγηθεί μελέτη ex post αξιολόγησης της εφαρμογής του, κατά τα 15 χρόνια που προηγήθηκαν. Αυτό θα αποτελούσε τη μόνη αντικειμενική απόδειξη για την αναγκαιότητα κάθε προτεινομένης ρύθμισης.

Τόσο στο διάλογο που προηγήθηκε, όσο και σ' αυτόν που θα ακολουθήσει, η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων συνέβαλε και θα συμβάλει με αναλυτικές και τεκμηριωμένες προτάσεις. Θεωρούμε ότι ένα θέμα τόσο σύνθετο, αλλά και ταυτόχρονα κρίσιμο για την αειφορία και την ποιότητα ζωής, όπως είναι η εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με βεβαιασμένες κινήσεις, ούτε στη βάση προκαταλήψεων. Χρειάζεται ουσιαστική συζήτηση και διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Χρειάζεται ενδελεχή μελέτη και αξιοποίηση της διεθνούς εμπειρίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση είμαι βέβαιος ότι θα συμβάλει και η διοργάνωση της σημερινής ημερίδας. Ας συζητήσουμε ρεαλιστικά και εποικοδομητικά, ώστε οι όποιες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο να αποτελέσουν βήματα πραγματικής αναβάθμισης και όχι βήματα προς τα πίσω».

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Κέρκυρας

Γεώργιος Π. Χονδρογιάννης